

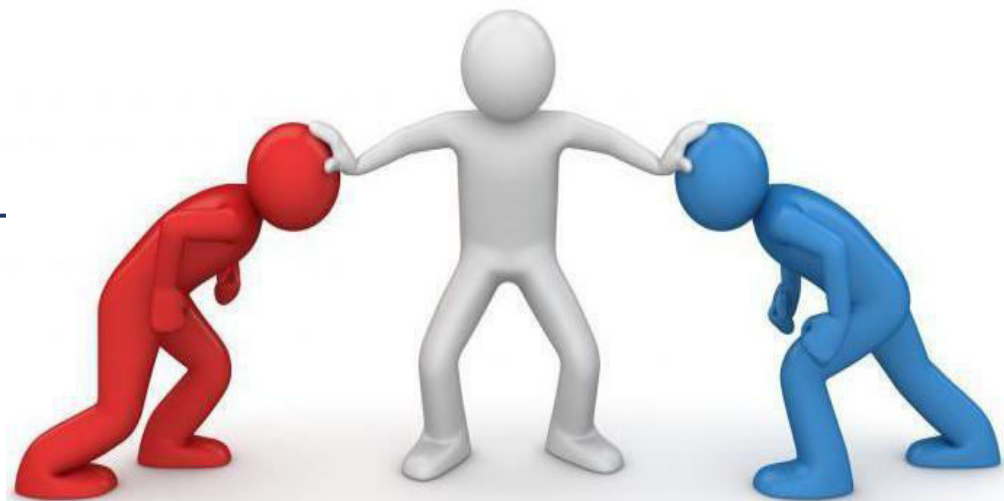

Муқаррароти асосии Сиёсати идоракунии бархӯрди манфиатҳо дар ҚСҚ «Бонки Эсхата»

ПАЙНАВИШТИ ШҶРОИ НОЗИРОНИ ҚСҚ «БОНКИ ЭСХАТА» АЗ 01.05.2021
МАВРИДИ АМАЛ 03.05.2021

Мафҳуми бархӯрди манфиатҳо

Зери мафҳуми бархӯрди манфиатҳо, дар доираи сиёсат муҳолифати бевосита ё бавосита байни манфиатҳои молумулкӣ ва дигар манфиатҳои Бонк ва байни кормандони он ва байни як ё якчанд мизоҷоне, ки дар натиҷаи амали (беамалии) як тараф метавонанд ба ҷониби дигар таъсири манфӣ расонанд, фаҳмида мешавад. Дар доираи Сиёсати мазкур муҳолифати манфиатҳо, ки дар рафти гуфтушунидҳо оид ба шартҳои тиҷоратӣ дар доираи фаъолияти хоҷагидорӣ ҳамаҷуз, ки шартҳои татбиқгардонӣ он ошкор шудаанд ё пешакӣ ба тарафи гуфтушунидҳо бояд маълум бошанд, ҳамчун бархӯрди манфиатҳо ҳисоб карда намешавад.

Ҳангоми ба миён омадани бархӯрди манфиатҳо, Бонк мавқеи риояи талаботҳои қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон, санадҳои меъёрии ҳуқуқии Бонки миллии Тоҷикистон ва санадҳои меъёрии дохилибонкиро пешаи худ мегирад.

Мавҳуми бархӯрди манфиатҳо

Субъектҳои эҳтимолии бархӯрди манфиатҳо

Шахсе, ки дар Бонк вазифаи масъули идоракуниро ишғол мекунад

Шахсе, ки ба онҳо баробар карда шудааст

Шахсе, ки бо муштариёни Бонк ҳамкорӣ мекунад

Ҳар шахси дигаре, ки мустақиман ё ғайримустақим метавонад ба қабули қарорҳои Бонк таъсир расонад (аз ҷумла қарорҳои марбут ба қарзҳо)

Мақсад ва вазифаҳои идоракунии бархӯрди манфиатҳо

Мақсади Сиёсати мазкур ин роҳ надодан ва пешгирӣ намудани ҳолатҳои мебошад, ки вақте амалҳои Бонк ба мизоч, ҳуди Бонк ё корманди он, мизочи дигар ё ҳар кадом тарафи сеюм, ки ба амали Бонк алоқамандӣ доранд, оқибатҳои номусоид дорад. (зарар, нопурра гирифтани фоида, паст шудани арзиши бозорӣ ва ғ.)

Хадафҳои асосии Сиёсати мазкур:

- Баланд бардоштани сатҳи боварӣ ба Бонк аз тарафи мизочон ва шарикон, таъмини хизматрасонии одилона ба мизочон ва риояи стандартҳои баланди идоракунии корпоративӣ дар асоси принципҳои ошкоро, шаффоф ва пешгӯишаванда;
- Мувофиқ будан ба таҷрибаҳои пешқадам барои баланд бардоштани эътибори байналмилалии Бонк;
- Муқаррар намудани принципҳои ошкор намудани иттилоот дар бораи бархӯрди манфиатҳои эҳтимоли, механизмҳои қабули қарорҳои идоракунӣ ва меъёрҳои рафтори кормандони Бонк, дар шароити вучуддоштаи бархӯрди манфиатҳо;
- Пешниҳоди маълумоти умумӣ ба кормандони Бонк дар бораи чораҳои дар самти ошкоркунӣ, идоракунӣ ва танзими бархӯрди манфиатҳо андешидашаванда, инчунин, расонидани кӯмак ба кормандони Бонк дар муайян кардани тарзҳои аз ҳама ҷоизи ҳал кардани чунин бархӯрдҳо;
- Пешниҳоди маълумоти умумӣ ба кормандон оиди аз тарафи Бонк чораҳои андешидашуда дар самти идоракунии (пешгирӣ, ошкоркунӣ ва танзим) бархӯрди манфиатҳо, инчунин, расонидани кӯмак дар муайян кардани тарзҳои аз ҳама ҷоизи роҳҳои ҳалли чунин ҳолатҳо;
- Муайян намудани стандартҳои ҳатмии ҳадди ақал барои аз ҷониби Бонк риоя кардани бархӯрди манфиатҳо.

Принсипҳои асосӣ

- Вазифаи худро барои ба даст овардани ягон фоида истифода набарад ва дар ягон амалиёте, ки бо вазифа номувофиқ аст, машғул нашавад;
- Ҳар гуна манфиатҳои шахсиро, ки боиси ихтилофи онҳо бо кормандон шуда метавонад мушоират кунад ва барои бартарафи ин ихтилофҳо чораҳо андешад;
- Маблағ, амвол, хидматҳо ва иттилооти Бонкро барои мақсади берун аз вазифа истифода набарад;
- Мувофиқи қонун амал кунад, пас аз рафтан аз вазифа суистифода накунад;

Намудҳои асосии бархӯрди манфиатҳо

Дар фаъолияти Бонк ба миён омадани намудҳои асосии бархӯрди манфиатҳои зерин ҷой доранд:

- бархӯрди манфиатҳо байни мақомотҳои идоракунӣ, кормандон ва мизочони Бонк;
- бархӯрди манфиатҳо байни Бонк ва кормандон ҳангоми аз ҷониби онҳо иҷро кардани вазифаҳои хизматӣ;
- бархӯрди манфиатҳо байни мизочону кормандони Бонк ва ғ.

Мавҷуд будани бархӯрди манфиат дар фаъолияти бонкӣ ҳолати маъмул буда, худ аз худ вайронкунӣ нест, агар нисбати он бархӯрд доир ба баҳодиҳию идоракунии он, инчунин, ошкоркунии ҷораҳои зарурӣ андешида шуда бошад.

Пешгирии (истиснои) бархӯрди манфиатҳо

- ✓ Барои таъмини идоракунии корпоративӣ муносиб, ҳифзи эътибори корӣ, роҳбарият ва кормандони Бонк ӯҳдадор мебошанд, ки аз бархӯрди манфиатҳо канорагирӣ намоянд, манфиатҳои Бонкро аз манфиатҳои худ баланд донанд ва амалҳои сӯйистеъмолоро дар қори бонкӣ пешгирӣ намоянд. Ғайр аз ин, барои таъмини ҳимояи манфиатҳои пасандоздорон, ки воситаҳои худро ба Бонк бовар кардаанд, роҳбарон ва кормандони Бонк вазифадоранд манфиатҳои пасандоздорон ва қарзدهҳонро аз манфиатҳои худ ё манфиатҳои молиявии саҳмиядорони Бонк баландтар донанд.
- ✓ Сохтори ташкилии Бонк, тақсимооти масъулият ва салоҳияти шахсони мансабдор, тартиби дар амал татбиқ намудани онҳо, тартиби ҳамкорӣ байни сохторҳо ва кормандони Бонк, тобеъият ва ҳисоботдиҳии шахсони мансабдору сохторҳо, тартиби таъмини иттилоотии шахсони мансабдор ва сохторҳо, тартиби қабули қарорҳо бояд бо он тарз ба роҳ монда шаванд, ки бархӯрди манфиатҳоро истисно кунад.

Тадбирҳои асосӣ барои пешгирии бархӯрди манфиатҳо инҳоянд:

- Назорат кардани риояи талаботҳои муқаррарнамудаи қонунгузори ҚТ, санадҳои меъёрии ҳуқуқии БМТ, Оиннома ва дигар санадҳои дохилибонкӣ ва дастурамалҳои мансабӣ ҳангоми гузаронидани амалиётҳои бонкӣ ва аҳдҳо аз ҷониби мақомоти идоракуни, шахсони мансабдор ва кормандони Бонк;
- Таҳия ва нигоҳ доштани чунин сохтори ташкилии фаъолияти Бонк, ки дар он тақсимои масъулият, ваколат ва ҳисоботдиҳӣ ба таври аниқ муқаррар карда шудааст;
- Тақсимои вазифаҳо дар раванди идоракуни ва қабули қарорҳои идоракуни оид ба фаъолияти бонкӣ байни Маҷлиси умумии саҳмдорон, Шӯрои нозирон, Раёсат, Раиси Раёсат ва дигар шахсони алоҳидаи мансабдори Бонк;
- Пешниҳоди ваколатномаҳо барои иҷроиши амалиётҳои (аҳдҳо)-и алоҳида дар доираи муайяни кормандони Бонк;

Тадбирҳои асосӣ барои пешгирии бархӯрди манфиатҳо инҳоянд:

- Тақсимооти вазифаи кормандон бо он тарзе, ки эҳтимолияти ба миён омадани бархӯрди манфиатҳо ва шароити ба миёноварандаи онҳо, имконияти содир намудани ҷиноят ва анҷом додани дигар амалҳои ғайриҳуқуқиро ҳангоми гузаронидани амалиётҳои бонкӣ ва дигар аҳдҳо истисно кунад;
- Ҷорӣ намудани таҷрибаи қабули қарорҳои машваратӣ аз рӯи тамоми масъалаҳои дорои афзалияти баланд бо истифода аз ҳамаи маълумотҳои дар Бонк буда, аз ҷумла, маълумотҳои пруденсиалӣ, оморӣ ва ҳисоботҳои идоракунӣ;
- Ҷорӣ намудани низоми бисёрсатҳаи назорати дохилӣ;
- Нигоҳ доштани низоми меъёргузорӣ;
- Амалӣ гардонидани низоми назорати дохилии саривақтӣ ва аз тарафи аудити беруна гузаронидани санҷиши шартҳои бастанӣ аҳдҳо бо шахсони вобаста, инчунин аҳдҳои дорои манфиати шахсони вобаста;

Тадбирҳои асосӣ барои пешгирии бархӯрди манфиатҳо инҳоянд:

Мавҷудияти талаботҳо дар шартномаҳои меҳнати бо кормандони Бонк басташуда, ки барои пешгирӣ намудани бархӯрди манфиатҳо равона шудаанд:

- ✓ манъ кардани истифода, инчунин, пешниҳоди маълумоти дорои сирри бонкӣ, хизматӣ ё тичоратӣ, барои бастанӣ аҳдҳо бо шахсони сеюм;
- ✓ бидуни мувофиқаи Бонк фаъолият намудан дар дигар ташкилотҳо бозорҳои ба Бонк рақобатпазир;
- ✓ ӯҳдадориҳо вобаста ба худдорӣ намудан аз иштирок дар амалиётҳо ё аҳдҳо, ки дар он шахсон ва/ё ташкилотҳо иштирок мекунанд, ки бо онҳо чунин шахсони мансабдор ва кормандон, ё инки аъзои оилаи онҳо алоқаҳои шахсӣ ё манфиатҳои молиявӣ доранд.

Дигар чораҳо оид ба пешгирии бархӯрди манфиатҳо

Раис ва аъзои мақомоти идоракунии Бонк ҳуқуқ надоранд, ки дар давраи баррасӣ ва тасдиқи амалиёт байни бонк ва шахсони зерин иштирок намоянд:

- ✓ байни бонк ва худи \bar{y} ;
- ✓ байни бонк ва аъзои оилаи \bar{y} ;
- ✓ байни бонк ва ҳама гуна шахсони ҳуқуқӣ, ки дар он худи \bar{y} ё аъзои оилаи \bar{y} ҳиссаи иштироки афзалиятнок доранд, ё аъзои Шӯрои нозирон ва ё мақоми дигари идоракунанда.

Дигар чораҳо оид ба пешгирии бархӯрди манфиатҳо

Бонк ба шахси вобаста қарз намедиҳад, агар:

- қарз ва шартҳои он аз ҷониби Шӯрои нозирон маъқул доништа нашуда бошад;
- фоизи қарз аз меъёри фоизии бозории барои чунин қарзҳо амалкунанда пасттар бошад;
- қарзи ба корманди роҳбарикунандаи ташкилоти қарзӣ додашуда, аз ҷумла ҳар гуна қарзи аз тарафи як ё якчанд ҷамъияти вобаста ва ташкилоти фаръӣ додашуда аз сӣ фоизи даромади солонаи ин шахс зиёд бошад;
- мӯҳлати қарз, барасмиятдорории он ва сифати гарав аз қарзҳои мавҷуда моҳиятан фарқ дошта бошанд;
- маблағи қарзие, ки ба як шахси вобаста додашуда аз ду фоизи сармояи танзимшавандаи Бонк, ва маблағи умумии ҳамаи қарзҳои ба шахсони вобаста додашуда аз даҳ фоизи сармояи танзимшавандаи Бонк зиёд бошад.

Раванди ба ҷойи кори ҳоли қабул кардани довталаб

- Бо мақсади роҳ надодан ба бархӯрди манфиатҳо, ҳангоми ба кор қабул кардани кормандон ё иваз намудани вазифаҳои мансабии онҳо, шахси ба вазифа таъиншаванда набояд бо сардори бевоситаи худ ё шахсе, ки вазифаҳои алоқамандро иҷро мекунад, ҳешутабории бевосита дошта бошад.
- Бо мақсади роҳ надодан ба бархӯрди манфиатҳо ҳангоми қабули корманд ба кор, кормандоне, ки бо довталаб алоқаи ҳешутаборӣ доранд, дар ҳайати комиссия барои гузаронидани тест ва сӯҳбат қарор доштанишон манъ аст.
- Департаменти кор бо кормандон, дар рафти ба кор қабул намудани корманд барои муайян намудани мавҷуд будан/набудани алоқаи ҳешу табории довталаб бо шахсоне, ки дар Бонк вазифаҳои роҳбарикунандаро иҷро мекунанд, ӯҳдадор мебошад. Дар ҳолати ошкор намудани алоқаи ҳешутаборӣ, ҳолати мазкур аз ҷониби Департаменти кор бо кормандон ба Сардори Департаменти комплаенс-хавф барои баҳогузориҳои эҳтимолияти ба миён омадани бархӯрди манфиатҳо ё оқибатҳои манфӣ аз пайдоиши он, инчунин, андешидани чораҳои дахлдор бо мақсади пешгирии чунин бархӯрди манфиатҳо, расонида мешавад.

Раванди ба ҷойи кори холи қабул кардани довталаб

- Дар вақти тартиб додани дастурамалҳои мансабии кормандон, вазифаҳои онҳо бояд равшан ва дақиқ қайд карда шавад. Дар чараёни амалиётҳо ва аҳдҳои бонкӣ, кормандон ба бархӯрди манфиатҳо роҳ намедиханд.
- Дастурамалҳои мансабӣ бояд рӯйхати пурраи вазифаҳои мансабӣ, салоҳияти кормандон ва соҳаи масъулияти онҳоро дар бар гирад. Ҳангоми тартиб додани дастурамалҳои мансабӣ, вазифаҳои кормандон бояд ба таври дақиқ ҷудо карда шаванд, то ҳолатҳое, ки бархӯрди манфиатҳоро дар соҳаи масъулияти корманд роҳ медиханд, истисно карда шаванд.
- Кормандони Бонк ҳуқуқ надоранд ӯҳдадорихои худ, инчунин иҷрои амалиётҳо, ки боиси бархӯрди манфиатҳои худ, манфиатҳои Бонк ва (ё) манфиатҳои қарздеҳон, амонатгузoron ва дигар мизочон мегардад, ба зимма гиранд.

Маҳдудияти якҷоя кор кардани ҳешовандони наздик

- ✓ Дар вазифаи аъзои Шӯрои нозирон, Раис (муовинони он) ва аъзои Раёсат, сараудитор, сармуҳосиб ё сардори Шӯъбаи ҳазинадории Бонк якҷоя кор кардани шахсоне, ки байни худ муносибати ҳешутаборӣ дошта бошанд, манъ аст;
- ✓ Кори муштаракӣ ҳешовандони наздик дар Бонк, агар кори онҳо бо тобеияти тарафайн ва назорати мустақим алоқаманд бошад, манъ аст.
- ✓ Аз ҷониби ҳамаи кормандони Бонк ва воҳидҳои сохтори он бо мақсади истисно намудан ва идоракунии дурусти бархӯрди манфиатҳо, саволномаҳо оид ба бархӯрди манфиатҳо бояд на камтар аз як маротиба дар як сол пур карда шаванд. Ин саволномаҳои электронӣ тавассути портали корпоративии Бонк пур карда мешаванд. Дар ҳолатҳои истисноӣ, ки пур кардани саволномаи электронӣ ғайриимкон мегардад, саволномаҳо бояд дар қоғаз ё бо истифодаи дигар барномаҳои компютерӣ тартиб дода шаванд.

Маҳдудияти якҷоя кор кардани ҳешовандони наздик

- Департаменти комплаенс-хавф барои коркарди саволномаҳо оид ба муайян кардани бархӯрди манфиатҳо ва додани ҳисоботҳо ба Шӯрои нозирон ва Раёсати бонк масъул мебошад.
- Департаменти комплаенс-хавф Феҳристи бархӯрди манфиатҳои муайяншударо дар бонк/воҳидҳои сохтории он дар шакли Замимаи №2-и Сиёсати мазкур овардашуда пеш мебарад ва инчунин ҳодисаҳои рухдодаро сари вақт дохил намуда, корбарӣ мекунад.
- Дар асоси натиҷаҳои кор оид ба ҳолатҳои ошкоршудаи бархӯрдҳо, Департаменти комплаенс-хавф ба Раёсат ва Шӯрои нозирони Бонк маълумот пешниҳод мекунад. Ин маълумотҳо дар доираи ҳисоботи семоҳаи Департаменти комплаенс-хавф дода мешавад.

Муайян ва баҳогузори бархӯрди манфиатҳои эҳтимоли

- Ошкор намудани бархӯрди манфиатҳо, ки дар натиҷаи фаъолияти Бонк ба вуқӯъ меояд, аз ҷониби кормандони Бонк, аъзои мақомоти идоракунии Бонк дар асоси доимият дар рафти фаъолияти ҷории худ бо истифодаи омилҳо ба роҳ монда мешавад.
- Бархӯрди манфиатҳои, ки аз доираи салоҳияти корманди алоҳидаи Бонк берун мебарояд, дар сатҳи Бонк баҳогузори карда мешаванд.
- Агар бархӯрди манфиатҳои нисбати аъзоёни Шӯрои назирони Бонк ба миён омада бошад, чунин маълумот ба маълумоти Раиси Шӯрои назирони Бонк расонида мешавад.

Танзими бархӯрди манфиатҳо

- Барои баланд бардоштани самаранокии кор оид ба пешгирӣ ва танзими бархӯрди манфиатҳо, Бонк механизмҳоро барои ҳамоҳангсозии аниқи амалҳои тамоми воҳидҳои Бонк месозад.
- Барои ҳаллу ҷасли бархӯрди манфиатҳо Бонк бо мақсади дарёфти қарори қобили қабули муттақобила чорабиниҳоро, ки ба шартҳои қонуният ва асоснокӣ зимни дар як вақт мутобиқат кардан ба манфиатҳои Бонк, саҳмдорон ва Мизочон, истифода мебарад
- Зимни ғайриимкон будани оқилона ба танзим даровардани бархӯрди манфиатҳо барои пешгирии сохтани хатар ба нуфуз ва хавфи шикояти судӣ, Бонк метавонад оиди рад кардани гузаронидани аҳд ё хизматрасонии мизочи алоҳида қарор қабул кунад.

Танзими бархӯрди манфиатҳо

Яке аз мавзӯҳои муҳими пешгирӣ, муайян ва ҳалли бархӯрдҳои манфиатҳо пеш аз ҳама худи кормандони Бонк мебошанд.

Тамоми кормандони Бонк, новобаста аз вазифа, барои риояи қоидаҳо ва талаботи Сиёсати мазкур, инчунин, барои амали (беамалии) шахсони зертобеъӣ онҳо, ки ин қоидаҳо ва талаботҳои мазкурро вайрон мекунанд, масъулияти шахсиро ба дӯш доранд.

Кормандони Бонк-иштирокчиёни асосӣ дар идоракунии ӯархӯрди манфиатҳо

Назорат ва масъулият

Назорат аз болои мавҷудият ва ҳалли бархӯрди манфиатҳо ва вазифаҳои ҳамоҳангсоз ба зиммаи Департаменти комплаенс-хавф воғузошта мешавад.

Агар Шумо хоҳед, ки нусхаи пурраи Сиёсатро ба даст оред, лутфан ба Департаменти комплаенс-хавф тавассути почтаи электронӣ compliance@eskhata.tj муроҷиат намоед.

Ташаккур барои диққат!
Саломат бошед!